

Gen. Vuillemin w Berlinie Rozmowy „techników“

przygotowują pakt lotniczy niemiecko-francuski

BERLIN, 16. 8. We wtorek o godz. 13.30 wylądował na lotnisku Staaken szef sztabu generalnego lotnictwa francuskiego gen. Vuillemin.

Pobyt szefa lotnictwa francuskiego gen. Vuillemin w Niemczech potrwa do niedzieli. Program wizyty przewiduje poza zwiedzaniem ośrodków niemieckiego przemysłu lotniczego także i centrum niemieckiego lotnictwa wojskowego.

Zdaniem berlińskich kół politycznych, dojście do skutku w chwili obecnej wizyty gen. Vuillemin przyczynić się powinno do odprężenia stosunków francusko-niemieckich. Podczas wizyty obecnej odbyć się mogą także rozmowy wstępne, dotyczące porozumienia lotniczego między głównymi mocarstwami.

Paryski dziennik: „Excelsior“, używamy niekiedy do inspiracji półoficjalnych Quai d'Orsay, pisze na ten temat:

Po zawarciu kilka lat temu przez rząd niemiecki paktu morskiego z Anglią, Niemcy które zdobyły się w dziedzinie zbrojeń na wielki wysiłek, zaniechali eksportu, niemożliwy do dłuższego kontynuowania, chętnie widzieliby dojście do skutku paktu lotniczego. Z całą pewnością, nie jeszcze w tej sprawie nie zostało postanowione, ale nie jest wykluczone, że w czasie rozmów, jakie gen. Vuillemin odbędzie z marszałkiem Goerinem, poruszona będzie sprawa ukła-

du, ograniczającego zbrojenia lotnicze. W każdym razie będzie to tylko rozmowa, prowadzona między technikami, gdyż zawarcie samego układu lotniczego jest aktem politycznym, a gen. Vuillemin nie ma odpowiednich do tego pełnomocnictw.

Główną przyczyną zadowolenia opinii francuskiej z wizyty gen. Vuillemin w Berlinie jest fakt, że nastąpiła ona właśnie w mo-

mentcie rozpoczęcia wielkich manewrów niemieckich, co w Paryżu traktowane jest jako dowód, że rząd Rzeszy nie zamierza schodzić z drogi rozmów i pertraktacji politycznych i że opinia francuska nie potrzebuje alarmować się wiadomościami, rozsiewanymi w prasie międzynarodowej na temat tych manewrów.

Kawaler orderu Polski Odrodzonej

Ks. Andrzej Hlinka

Zmarł w Ruzomberku na Słowaczynie

PRAGA, 16. 8. Około godz. 22.30 otrzymano tu wiadomość o zgonie ks. Hlinki.

Stan zdrowia ks. Hlinki w ciągu ostatniego dnia stale się pogarszał. Dało się zauważyć osłabienie pracy serca oraz komplikacje w płucach. Oddech stawał się coraz bardziej utrudniony, świadomość, którą rano chory odzyskał, znowu go opuściła. O godz. 21-ej rozpoczęła się agonia.

Ks. Andrzej Hlinka, mąż stanu i przewodca narodu słowackiego, u-

rodził się dnia 29 września 1864 r. we wsi Czerna, w Słowacji. Pochodził z rodziny chłopskiej. Po ukończeniu gimnazjum i seminarium duchownego na Spiszu, został w roku 1889 wyświęcony na księdza. Wkrótce potem został proboszczem w Ruzomberku, na którym to stanowisku pozostawał do końca życia.

Do czynnej polityki wkracza ks. Hlinka w roku 1896. Początek działalności publicznej ks. Hlinki przypadł na czas, kiedy katolicy słowaccy ze względów taktycznych współpracowali z węgierskim stronnictwem ludowym. Gdy jednak stronnictwo to w r. 1901 nie chciało się zgodzić na wysunięcie kandydatury ks. Hlinki do parlamentu węgierskiego, widząc w nim zdecydowanego obrońcę praw narodu słowackiego, ks. Hlinka zerwał zawiązanie z Węgrami ugodę.

Kilka lat pracy młodego proboszcza w Ruzomberku nad uświadamianiem narodu słowackiego przygotowały grunt do założenia odrębnego stronnictwa słowackiego pod nazwą „Słowackiego Stronnictwa Ludowego“. Był to rok 1903. Na czele stronnictwa staje ks. Hlinka, on również redaguje organ prasowy stronnictwa „Katolické Noviny“.

Po wypadkach w Czernowej w 1906 r., kiedy od kul karabinów żandarmerii węgierskiej zginęło 8 Słowaków, ks. Hlinka zostaje aresz-

Nie będzie trójpodziału Palestyny Noc św. Bartłomieja

Zapowiada Żabotyński w Palestynie i w diasporze

LONDYN, 16. 8. „Evening Standard“ donosi, że w wyniku pobytu brytyjskiej komisji technicznej w Palestynie rząd angielski odstąpił od swego pierwotnego planu trójpodziału Palestyny.

Państwo żydowskie

Dziennik podaje, że wspomniana komisja techniczna wysunie

projekt przydzielenia żydom terytorium, którego rozmiary nie przewyższają obszaru wielkiego Londynu. Chodzi tu mianowicie o terytorium sięgające od Tel-Awivu na południe do Athitt na północy, to znaczy długości 60 km., szerokości 15 km. Terytorium to zamieszkałe jest już obecnie w 95 proc. przez żydów,

tak, że zdaniem komisji technicznej stosunkowo niewielki odsetek ludności arabskiej mógłby być łatwo przesiedlony. Poza tym istnieje zamiar przyznania temu terytorium żydowskiemu ustroju autonomicznego.

Arabom palestyńskim natomiast nie przyznano by własnej państwowości, a to — zdaniem dziennika — z tej przyczyny, że rząd angielski zaniepokojony jest ewentualnością, że król Ibn Saud na wypadek utworzenia arabskiego państwa palestyńskiego domagać się będzie przyłączenia do Saud-Arabii obecnego brytyjskiego terytorium mandatowego Akaba, w zatoce Akaba pomiędzy półwyspem Sinaja i Saud-Arabia.

Żabotyński zapowiada

„Noc św. Bartłomieja“

Tego samego dnia, gdy w Londynie ukazało się cytowane wyżej doniesienie „Evening Standard“, w Warszawie odbyła się konferencja prasowa, na której przywódca rewizjonistów (N. O. S.) Żabotyński, mówiąc o sytuacji w Palestynie, oświadczył m. in.:

„Społeczeństwo żydowskie całego świata stoi przed poważną perspektywą, że już w niedalekiej przyszłości część ludności żydowskiej w Palestynie pokusi się o dokonanie czegoś w rodzaju „nocy świętego Bartłomieja“ w stosunku do swych przeciwników politycznych żydów, wykorzystując do tego celu broń, którą naród żydowski pomógł im kupić dla celów samoobrony“.

Również w diasporze

Wewnętrzne stosunki między żydami w Palestynie nie wiele nas obchodzą. Natomiast bardzo znamienne jest dalsze oświadczenie p. Żabotyńskiego:

„Jest rzeczą jasną, że jeśli nie-ścisze to wydarzy się w Palestynie, to nie ograniczy się ono do samej Palestyny, lecz przerzuci się na kraje diaspory“.

Diaspora to jak wiadomo kraje rozproszenia, kraje, w których żyją żydzi. Cóż więc ma znaczyć oświadczenie p. Żabotyńskiego? Kto tu i komu ma urządzić „noc św. Bartłomieja“?

125 rozstrzelanych w ciągu 15 dni Negrin ustąpił

Wobec konfliktu w Komitecie barcelońskim

PARYŻ, 16. 8. Prasa francuska donosi z Barcelony o wzmożeniu terroru i zaostreniu represyj politycznych. 7 sierpnia w silnej forcie pod Barceloną Monjuich rozstrzelano siedem osób, 10 sierpnia 56, w tym 7 za przestępstwa natury wojskowej, wreszcie na ostatnim posiedzeniu rządu Negrina zatwierdzono 64 wyroki śmierci za szpiegostwo i zdradę stanu, co razem czyni 125 wyroków śmierci w okresie od 1 do 15 sierpnia.

Nowa fala terroru została głównie spowodowana klęską nad Ebro. Komisarze polityczni, czynni obecnie przy wszystkich jednostkach armii republikańskiej, zgodnie z wzorami sowieckimi, po załamaniu się ostatniej ofensywy republikańskiej, rozpoczęli wyszukiwanie odpowiedzialnych zarówno wśród oficerów, żołnierzy, jak i wśród ludności cywilnej.

LONDYN, 16. 8. Dzienniki angielskie podają w formie sensacji, że w łonie t. zw. komitetu barcelońskiego wynikiły bardzo poważne tarcia. Powodem tego napięcia są różnice zdań, które się wywiązały pomiędzy poszczególnymi członkami komitetu w związku z rozstrzelaniem większej grupy jeńców powstańczych. Dzienniki angielskie zaznaczają poza tym, że w najbliższym czasie do-

ma do władzy umiarkowany kierunek socjalistów, przy czym jako przyszły przewodniczący komitetu barcelońskiego wymieniany jest Besteiro.

LONDYN, 16. 8. Reuter donosi z Barcelony, że gabinet premiera Negrina podał się do dymisji.

Str. Ludowe wobec wyborów samorządowych „Decyzje jeszcze nie zapadły“ Przemówienie prezesa Gruszki w Jarosławiu

Na publicznym zgromadzeniu Stronnictwa Ludowego w Jarosławiu w dniu „Święta Czynu Chłopskiego“ przemówił tylko prezes Rady Naczelnej Stronnictwa Ludowego, Bruno Gruszka. Główną treść przemówienia poświęcił zeszłorocznemu strajkowi, jego przebiegowi i konsekwencjom, jakie przyniósł. Następnie omówił znaczenie zwycięstwa roku 1920, wreszcie zajął się aktualnymi zagadnieniami polityki wewnętrznej. Końcowe zdania przemówienia poświęcił prezes Gruszka aktualnym sprawom.

Agencja Agrarna podaje do-

kładny tekst tego oświadczenia:

„Pisma głoszą, iż Stronnictwo Ludowe pojdzie do wyborów samorządowych. Zrobiono — jak się często dzieje w Polsce — rachunek bez gospodarza. W tej materii żadne decyzje nie zapadły. W odpowiednim czasie władze Stronnictwa, a przede wszystkim Rada Naczelna niewątpliwie poweźmie ostateczną decyzję. Jedno jest tylko pewne. O ile nawet weźmiemy udział w wyborach samorządowych — wykluczone jest, byśmy wzięli udział w wyborach do Sejmu, na podstawie obowiązującej ordynacji wyborczej“.

W końcu omówił niektóre tezy programowe Rady Naczelnej O. Z. N., dotyczące wsi, w szczególności tę, która mówi, iż ludność wiejska powinna mieć w ramach obowiązującej konstytucji zapewniony należyty wpływ na bieg spraw państwowych. — „Jeśli sfery O. Z. N. szerzej tego pragną, w takim razie winny jaknajprędzej zrealizować nasze postulaty w myśl powyższej tezy,

a wtedy będziemy mogli pomyśleć o zgodzie narodowej, no i dalsze istnienie O. Z. N. okaże się zbędną“.

Przemówienie prezesa Gruszki nabiera specjalnego znaczenia, gdyż jest pierwszym niejako oficjalnym oświadczeniem Stronnictwa Ludowego w sprawie wyborów.

Marcelak siódmy w „Tour du Nord“

W północnej Francji odbył się do roczny wyścig kolarski t. zw. „Tour du Nord“ na dystansie około 1300 km. Do wyścigu tego zgłosiło się 115 kolarzy z Francji i Belgii. Startowali również dwaj najlepsi kolarze polscy we Francji Marcelak i Wittek.

Wyścig był niesłychanie ciężki. Ze 115 kolarzy ukończyło go zaledwie 23, Marcelak zajął dobre 7-me miejsce, potwierdzając w ten sposób swą wysoką klasę.

Lindbergh w Warszawie w drodze do Moskwy

We wtorek około godz. 7-mej wiecz. przybył do Warszawy znany lotnik transatlantyczny, płk. Lindbergh z małżonką.

Płk. Lindbergh, który przyleciał z Anglii i wylądował na lot-

nisku w Warszawie przybył do Hotelu Europejskiego, gdzie zamieszkał.

W środę płk. Lindbergh udaje się do Moskwy, gdzie będzie obecny na pokazach lotniczych.

Wnuczka Wilhelma II poślubiła ks. Birona Kurlandzkiego

Dziś rano, w kościele garnizonowym w Poczdamie, odbył się ślub księżniczki Herceleidy - Iny pruskiej, jedynej córki ks. Oskara 5-go syna Wilhelma II z Karolem księciem Bironem Kurlandzkim. Panna młoda była ubrana w toaletę ze srebrnej lamy, która była własnością jej

prababki Augusty, żony Wilhelma I. Panna młoda liczy lat 19, a pan młody lat 31. Księżę Karol jest potomkiem ostatniego księcia Kurlandzkiego Birona, faworyta cesarzowej Anny, który był zdeponowany i powrócił na tron za panowania Katarzyny II.

Ultimatum Sowietów żąda likwidacji dyktatury Czang-Kaj-Czeka

TOKIO, 16. 8. Korespondent dziennika tokijskiego „Nishi-Nishi Szimbun“ w Hongkongu donosi, że ambasador sowiecki, Orelski, który w dniu 14 sierpnia przybył samolotem do Hankou z Moskwy, skąd wystartował już po zawarciu rozejmu sowiecko-japońskiego, przedstawił marsz. Czang-Kaj-Czekowi szereg żądań utrzymanych w formie rzekomo ultimatywnych.

Rząd sowiecki wysunął następujące żądania:

1) Zmobilizowanie wojsk komunistycznych chińskich celem obrony Hankou,

2) Udzielenie sowieckiemu doradcy wojskowemu decydującego głosu w

kierownictwie strategicznym operacji wojennych,

3) Utrzymanie za wszelką cenę Hankau,

4) Równomierny udział generałów komunistycznych i generałów armii centralnej w radzie wojennej w Hankou,

5) Zlikwidowanie piastowanej przez marszałka Czang-Kaj-Czeka dyktatury nie tylko w sprawach wojskowych lecz i w innych dziedzinach.

Korespondent „Nishi-Nishi Szimbun“ dodaje, że rząd sowiecki przyrzekł daleko idącą pomoc marszałkowi Czang-Kaj-Czekowi na wypadek uwzględnienia całości żądań sowieckich, w przeciwnym bowiem razie ofiarną zostanie wszelka pomoc oczekiwana przez Kuomintang.

Kampanie o kolonie rozpocznie „Parteitag“ w Norymberdze

PARYŻ, 16. 8. Prasa francuska zapowiada w najbliższym czasie podjęcie przez rząd Rzeszy wielkiej kampanii propagandowej w sprawie kolonii. Kampania ta rozpocznie się ma obradami najbliższego kongresu partii narodowo-socjalistycznej w Norymberdze, który, jak wiadomo, zbiera się w przyszłym miesiącu, a który będzie obradował pod hasłem zwrotu kolonii dla Niemiec.

Jednocześnie marszałek Go-

ring otworzyć ma w Norymberdze wystawę „Niemiec zamorskich“. Prasa francuska przypuszcza więc, że w związku z tym należy oczekiwać nowych rokowani dyplomatycznych i że nie jest wykluczone, iż na nowo wysunięte zostały by na światło dzienne pewne projekty kolonialne, które przedstawiał w Paryżu w 1936 r. min. Schacht w czasie swej wizyty u premiera Bluma.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-02 (sekretariat) 666-99 (ogólny), 330-59 (Dział gospodarczy „Kroniki Kupieckiej“) Ogłoszenia: „ABC“ Nowy Świat 15, 1 piętro. Tel. 224-80 przyjmują interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Tel. 309-33, 309-32 (Kasa, buchalteria) Kantor — Prenumerata. Nowy Świat 15 m. 1, 1 piętro. Tel. 224-40. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, 1 piętro. Tel. 224-40. Konto POK 23400. Poczta Konto Rozrachunkowe Nr. 2 Skrytka Poczta 745 Adres telegraficzny: ABC Warszawa.

PRENUMERATA: miesięczna (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 3.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00 Wyd. B (z premią książkową) 6.50. W Austrii, Czechosłowacji, W. M. Gdansk i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju. Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rekwizytów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 8 szpalt): na 1-ej stronie — 1 zł., w tekście — 70 gr. Notatki reklamowe — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Komunikaty i wyjaśnienia — 150 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych“ liczy się za oddzielne wyrazy, tusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, 1 piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 popoł. Tel. 224-40.

Redaktor naczelny: dr. Tadeusz Gluźniński

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC“ Sp. z ogr. odp.

Oficyna w „Drukarni Literackiej“, Warszawa, Al. Jerozolimskie 121.

Redaktor odpowiedzialny: Henryk Wysokiński

Podróżuj samolotem